IoS Sem. V Nov. 2016

QP Code : 305400

(3 Hours) **[Total Marks : 100**

N.B. : (1) **All** questions are **compulsory.**
(2) Figures to the **right** indicate **full** marks.
(3) Give caselaw/reasons wherever necessary.

1. Answer the following in **not more than two sentences.** **20**
   (a) Explain in brief the maxim 'Casus Omissus'.
   (b) What is the meaning of 'Express Repeal'?
   (c) Define 'Immovable Property' as laid down in the General Clauses Act.
   (d) Explain the concept 'Ejusdem Generis'.
   (e) What do you understand by 'Michief Rule'?
   (f) Explain 'Ouster or exclusion of jurisdiction'.
   (g) What is understood by the term 'Absurdity'?
   (h) Explain the rule about 'Anomaly'.
   (i) What is the meaning of 'Proviso'?
   (j) What is the meaning of 'headings' in a Statute? What is its importance in interpreting a statute?

2. Write short note on any **four** :- **20**
   (a) Role of punctuation marks for interpreting statutes.
   (b) Restrictive and Extensive
   (c) Commencement and termination of time
   (d) Mimansa Rules of Interpretation
   (e) Doctrine of Repugnancy
   (f) Purposive Construction

3. Solve **any two** of the following :- **12**
   (a) A state Legislature enacted certain provisions for the welfare of students in High Schools, to further the Right to education. The School Management found those provisions financially Costly and adversely affecting their budget.
      (i) If two meanings could be interpreted about the said provision, one favouring the school management and other favouring the students, which meaning shall have to be adopted? Why?
      (ii) Which principle of interpretation is used in such a situation?

[TURN OVER]

MUPD16204KC LAW 01-12-2016 14:13:10

(b) A person died leaving behind him property worth crores of Rupees and two Sons and a daughter. Some clauses of his testamentary will could be meant in more than two-three ways.

(i) What are the basic rules of interpreting such a will?

(ii) Can the will be declared void just because more than one meaning is possible in some of its contents? Why?

(c) The RBI issued an ordinance declaring some currency notes as void from a particular date. The opposition political parties challenges the ordinance stating that only parliament can take such a move, so it was void.

(i) What type of powers were exercised by RBI according to you, about principles of interpretation of statutes?

(ii) What is the meaning of delegated legislation? Could it be execised by RBI ?

4. Answer **any four** of the following questions :- 48

(a) Explain fully the concept of 'Presumption of Constitutionality of a statute'.

(b) Explain in full the meaning and provisions of Repeal of statute. What are the effects of such a repeal?

(c) Explain in full along with the principle involved in the maxim 'Delegates non protest delegare'.

(d) What is the meaning of interpretation of statute? Briefly explain important principles of such interpretation.

(e) Explain what is 'Remedial'and 'Penal' statutes. Give various principles of interpretation which are attracted to them.

(f) Explain the presumption against extra territorial operation of a statute.

MUPD16204 KC LAW 01-12-2016 14:08:53

(मराठी रूपांतर)

(३ तास) एकूण गुण : १००

सूचना : (१) **सर्व** प्रश्न सोडविणे **आवश्यक** आहेत.
(२) उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.
(३) आवश्यक तेथे कारणे / केस लॉ द्या.

१. खालील प्रश्नांची उत्तरे **दोनच** वाक्यांमध्ये लिहा. 20
(अ) 'कॅसस ओमिसस' ही मॅग्झीम थोडक्यात स्पष्ट करा.
(ब) व्यक्तपणे रद्द (एक्सप्रेस रिपील) याचा अर्थ काय?
(क) 'स्थावर मालमत्ता' याची जनरल क्लॉजेस ॲक्टमध्ये नमूद प्रमाणे व्याख्या सांगा.
(ड) 'एज्युसडेम जनरीस' चे तत्त्व स्पष्ट करा.
(इ) 'मिस्चीफ रुल' म्हणजे काय?
(फ) ''न्यायकक्षा वगळणे किंवा काढून टाकणे'' ही संकल्पना स्पष्ट करा.
(ग) 'असंगतता' (ॲबसर्डीटी) म्हणजे काय?
(ह) 'कायद्याशी विसंगत' (ॲनॉमली) चा नियम स्पष्ट करा.
(आ) 'परंतुका' याचा अर्थ काय?
(ज) 'हेडिंग' म्हणजे काय? कायद्यातील हेडिंगचे कायद्याच्या अर्थबोधनामध्ये काय महत्त्व आहे?

२. खालीलपैकी **कोणत्याही चारांवर** टिपा लिहा :- 20
(अ) शुद्धलेखनाच्या खुणांचे कायद्याच्या अर्थबोधनामधील महत्त्व
(ब) रेस्ट्रीक्टीव व एक्स्टेन्सीव्ह
(क) अर्थबोधनाचे मिमांसा नियम
(ड) विरुद्ध तत्त्व (डॉक्ट्रीन ऑफ रेप्युग्नन्सी)
(फ) हेतूमूलक (पर्पसीव्ह) अर्थबोधन

३. खालीलपैकी **कोणतेही दोन** प्रश्न सोडवा :- 12
(अ) एका राज्य विधिमंडळाने माध्यमिक शाळेतील मुलांच्या हितासाठी काही तरतुदी संमत केल्या. शिक्षणाचा अधिकार त्यांना मिळण्यासाठी शाळेच्या संस्थेला त्या तरतुदी खर्चिक व त्यांचे बजेट कोलमडवणाऱ्या वाटल्या.

[TURN OVER]

MUPD16204 KC LAW 01-12-2016 14:08:52

(१) जर दोन अर्थ सदर तरतुदींचे अर्थबोधनातून निघाले, एक मुलांच्या बाजूने व एक शाळेच्या संस्थांच्या बाजूने तर कोणता अर्थ स्वीकारावा लागेल? का?

(२) अशा परिस्थितीमध्ये कोणत्या तत्त्वाने अर्थबोधन करणे गरजेचे असते?

(ब) एका माणसाचे करोडो रुपयांची मालमत्ता व दोन मुले व एक मुलगी मागे ठेवून निधन झाले. त्याने केलेल्या कायदेशीर मृत्यूपत्रामधील काही मुद्द्यांचे २-३ प्रकारे अर्थबोधन करता येत होते.

(१) असे मृत्यूपत्र अर्थबोधन करताना प्राथमिक महत्त्वाचे नियम कोणते आहेत?

(२) असे मृत्यूपत्र अवैध ठरवता येईल काय, केवळ या कारणामुळे की त्यातील काही मजकुराचे २-३ प्रकारे अर्थबोधन करता येते?

(क) एका ठराविक तारखेपासून काही चलनी नोटा अवैध झाल्याचे आर.बी.आय.ने हुकूम काढून ठरवले. राजकीय विरोधी पक्षांनी हा हुकूम आव्हानित केला हे म्हणत की केवळ संसद असे करू शकते, सबब तो हुकूम अवैध आहे असे म्हटले.

(१) तुमच्या मते अर्थबोधनाच्या कोणत्या तत्त्वांचा वापर करून आर.बी.आय. ने सदर हुकूम काढण्याचा अधिकार वापरला?

(२) डेलीगेटेड लेजीस्लेशन म्हणजे काय? हे तत्त्व आर.बी.आय. वापरू शकते काय?

४. खालील पैकी कोणत्याही **चार** प्रश्नांची उत्तरे द्या. 48

(अ) 'कायद्याच्या घटनात्मकतेचे गृहितीक' ही संकल्पना सविस्तरपणे स्पष्ट करा.

(ब) कायद्याचे संपुष्टीकरण (रिपील) याबाबत अर्थ व तरतुदी सविस्तरपणे सांगून असे संपुष्टीकरण झाल्याचा परिणाम सांगा.

(क) 'डेलिगेटस नॉन प्रोटेस्ट डेलिगॅर' या मॅक्झीमचा अर्थ सांगा व त्यामधील तत्व सविस्तरपणे स्पष्ट करा.

(ड) कायद्याचे अर्थबोधन म्हणजे काय? अशा अर्थबोधनाची महत्त्वाची तत्वे थोडक्यात स्पष्ट करा.

(इ) 'उपायात्मक व दंडात्मक कायदे' म्हणजे काय ते स्पष्ट करून त्यांना लागू असणारी अर्थबोधनाची विविध तत्वे स्पष्ट करा.

(फ) कायद्याचे आपल्या भू-कक्षेबाहेरील (एक्स्ट्रॉ-टेरिटोरीयल) अंमलबजावणी बाबतच्या विरुद्ध गृहितक स्पष्ट करा.

MUPD16204 KC LAW 01-12-2016 14:08:52